

actions and psychological semantic interpretations of such types of offences is considered.

Key words: *corruption activities, socio-psychological, factor of corruption, clientism, protectionism, motivational sense interpretations of corruption activities.*

УДК : 159.923.2:323.2-057.87

І.І. Семків

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПРИРОДА СТУДЕНТСЬКОЇ АКТИВНОСТІ У НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

У статті розкрито сучасні підходи до розуміння природи активності молоді у вищому навчальному закладі. Виявлено, що різні цінності лежать в основі різних форм активності студентської молоді. Встановлено, що суб'єктивне благополуччя є психологічною винагородою за проявлену активність.

Ключові слова: *цінності, активність, студентська молодь, суб'єктивне благополуччя.*

У сучасних умовах суспільного розвитку особлива роль належить соціальній активності людини, оскільки саме активність, зокрема її позитивний вияв у поведінці та діяльності, сприяє не тільки конструктивному формуванню особистісної ідентичності, але й впливає на зміни у всіх сферах суспільної дійсності. В умовах інтеграції України до Європейського простору та засвоєння норм Болонського договору дослідження соціально-психологічних чинників та результатів навчальної, наукової та громадської активності студентської молоді за місцем навчання є надзвичайно актуальним. Адже прояв активності студентства сприяє поглибленню знань та підвищує задоволеність життям молоді людини. Усвідомлення детермінант

активності студентської молоді дозволяє здійснювати позитивний вплив на підвищення цієї активності.

Соціальна активність у поєднанні з громадянською спрямованістю, соціальними цінностями, громадянською участю є виявом громадянської активності особистості, вивченню якої присвячено дослідження науковців у сфері психології, політології, соціології (М.Й. Боришевський, В.О. Васютинський, А.Ф. Карась, А.Ф. Колодій, Л.А. Найдюнова, Р. Патнам, Л.І. Пилипенко, Я. Хербст, Ф. Фукуяма, Т.М. Яблонська). Соціальна та у вузькому контексті громадянська активність є багатограним та складним феноменом. Особливу увагу дослідженню цього феномену приділяють В.В. Антоненко, М.Й. Боришевський, М. Левіцка, О.І. Пенькова, О.В. Проценко, П. Радкевіч, К. Скаржинська, Г.В. Труцко, В.О. Васютинський. Розуміння чинників громадянської активності дає змогу пізнати закономірності й механізми її формування, необхідні для виявлення соціальних тенденцій, прогнозування суспільних процесів та передбачення кризових ситуацій.

Разом з цим, недослідженими є чинники активності студентів за місцем навчання, відтак, дослідження цих чинників як механізмів впливу на підвищення активності є особливо актуальними. Дискусійним залишається питання щодо ролі задоволеності життям та відчуття щастя у мотиваційній структурі активності студентської молоді.

Метою статті є емпіричне обґрунтування ціннісно-мотиваційної природи активності студентів у навчальному закладі.

Розглянемо психологічну природу активності студентської молоді. Основною ознакою соціальної активності, за М.І. Алексеевою, є ієрархія та рівень сформованості мотиваційної сфери [1, с. 96]. За О.В. Шевченком, існує два погляди на природу соціальних мотивів: 1) вроджені; 2) мотиви, які є наслідком соціалізації особистості [2]. Проте складовими набутих мотивів можуть бути такі емоційно забарвлені когнітивні конс-

трукти, як цінності. Л.Е. Орбан-Лембрик наголошує, що індивідуальну поведінку регулюють прийняті особистістю цінності, і саме вони забезпечують соціальну та моральну активність [3, с. 16]. Таким чином, цінності можуть становити мотиваційні чинники активності людини як у повсякденному спілкуванні, так і у соціальній сфері. Сьогодні досить гостро стоїть питання стосовно того, чи можуть матеріальні чинники визначати та спрямовувати активність людини. На думку М.І. Алексеевої, громадська активність повинна передбачати незалежність від прагнення будь-якої винагороди [1, с. 94]. Такої ж думки дотримується М. Левіцка, яка зазначає, що «громадська активність належить до такої форми вияву активності, яка не лише не дає матеріального прибутку, але й не має за мету отримання такого прибутку» [4, с. 381], тобто, підґрунтям громадянської активності є нематеріальні мотиви. М. Левіцка зазначає, посилаючись на крос-культурні дослідження Ш. Шварца, Р. Інглехарта, Г. Хофштеде та власні, проведені в Польщі та Україні, що важливу роль у зумовленні різних форм активності відіграють ліберальні цінності, цінності відкритості до змін та цінності самостійності [4, с. 383].

Т.М. Яблонська наголошує, що у юнацькому віці громадянська активність може зумовлюватись не лише соціальними цінностями та потребами, як це здебільшого буває у старшому віці, але й потребами у самоствердженні та самовизначенні [5, с. 33]. Частина дослідників вважає, що в основі громадянської активності молодого людини є внутрішні невирішені конфлікти. Так, В.О. Васютинський зазначає, що «вагомою спонукою до активності у політично-ідеологічній сфері поряд із суспільними цінностями можуть бути особистісні проблеми, а активність у цій ситуації набуває характеру самоствердження» [6, с. 173]. Так, К.О. Абульханова-Славська відзначає, що самоствердження та самовизначення включають такі компоненти: активність особистості, самодетермінація, прагнення знайти певну позицію для молодого людини [7].

В.О. Васютинський доводить, що молода студентська генерація має ряд особливостей у вияві своєї громадянської свідомості, а саме: значно менше боїться нового життя, змін, є більш відкритою до нового досвіду, ніж старші [6, с. 167], менше цінує владу, авторитети, проте більш схильна до індивідуальної свободи, самостійності та відповідальності [6; 8]. Хоча поряд з цим, порівняно із громадянами старшого та середнього віку, зазначає В.О. Васютинський, для молоді є більш властивими матеріальні цінності – прагнення досягнути матеріального комфорту [6].

О. Пенькова та Л.І. Пилипенко виокремлюють п'ять основних форм мотивації молоді щодо участі у суспільних заходах [10; 9]: 1) комунікативні проблеми; 2) самовизначення, самопізнання, розвиток здібностей; 3) мотивація престижу, лідерства; 4) привабливість громадських справ, цікавість, нові можливості; 5) активність з метою уникнення зауважень стосовно пасивності. Отже, активність студентської молоді є полімотивованою, тому важливим, на наш погляд, є аналіз сфер її вияву, адже одні форми вияву активності студентів зумовлені просоціальними цінностями, а інші – потребами у самовизначенні, самовдосконаленні, прагненні вирішити власні внутрішні конфлікти та конфлікти ідентичності.

Виходячи з цього, можна стверджувати, що громадська активність не має на меті матеріальну винагороду, тобто не має матеріального підкріплення. Це є свідченням того, що така активність може мати інші джерела винагороди, а саме психологічного характеру.

На думку дослідників, таку винагороду слід шукати в емоційній сфері людини. З одного боку, емоції є потужними чинниками активності, але з іншого – «активна залученість людини у соціальне життя передбачає емоційний наслідок у вигляді ставлення до цієї активності» [6, с. 56]. Дослідження М. Левіцької вказують на те, що люди, які виявляють громадянську активність, є щасливішими порівняно з людьми, які не виявляють такої активності [4]. Отже, відчуття щастя та задоволеності жит-

тям є безумовними критеріями гармонійного функціонування особистості та її психологічного здоров'я.

Дослідження М. Ерджіла та Л. Лу демонструють, що активність людини у вільний час визначає її відчуття щастя та задоволеності життям, особливо якщо йдеться про участь у певних групах, спортивних гуртках, про хобі чи спортивну активність [13; 14; 15]. М. Ерджіл та Л. Лу вважають, що вся соціальна співпраця, яка має на меті довготермінові цілі і не є мотивована негайним матеріальним результатом, повинна підкріплюватись відчуттям задоволення, інакше вона буде еволюційно непридатною [14]. Автори наголошують, що основу будь-якої соціальної активності становить відчуття задоволення та щастя [14].

П. Хілс та М. Ерджіл виявили, що не всі форми вияву активності пов'язані із відчуттям щастя та задоволеності життям. Дослідниками встановлено, що найсильніше відчуття щастя дають ті форми активності, які не мають примусового характеру (хобі-групи, спортивні групи, членство у громадських об'єднаннях) та ті, які після завершення активності дають певний конкретний результат [14; 15; 17]. Ще одним цікавим підходом до інтерпретації зв'язку соціальної активності та відчуття щастя і задоволеності життям є підхід Х. Купера [18]. Автор наголошує на тому, що більш щасливими є люди, захоплені своїм видом діяльності, включені у захоплюючі пригоди та залучені в активність, яка здатна задовольняти їхні цілі, тому різні види активності, на думку автора, здатні робити людину щасливішою. Якщо ж активність людини не дає певного рівня задоволення від досягнення цілей та реалізації потреб, то при такій активності людина відчуває себе нещасливою [18]. Учені також наголошують на тому, що більше відчуття щастя дає та активність, яка внутрішньо детермінована, а не та, яка є наслідком норм чи обов'язків [18]. Дослідження Р. Інглехарта засвідчують також, що більше відчуття щастя дає та активність, яка пов'язана із високими цілями особистості, а не лише із задоволенням потреб [16].

Нами було проведено емпіричне дослідження цінностей та суб'єктивного благополуччя як чинників активності студентів за місцем навчання. Для дослідження активності студентської молоді було розроблено методика, яка визначає різні сфери активності студентської молоді. Методика розроблена на основі дослідження, у якому взяли участь 300 студентів Львівського національного університету імені Івана Франка та Львівського державного університету внутрішніх справ. Методика містить шкали, які характеризуються високими показниками внутрішньої надійності, згідно з коефіцієнтом Альфа-Кронбаха (α): трудова активність; політична активність; активність у власному навчальному закладі; наукова активність; організаційна активність; волонтерська активність; розважально-відпочинкова активність; побутова активність; релігійна активність; активність за місцем проживання (локальна активність); культурна активність; інформаційна активність.

Дослідження індивідуальних цінностей як мотиваційних цілей проводилось адаптованою версією методики Ш. Шварца «Портрет цінностей» (адаптація – Семків І.І.) [11]. Методика «Портрет цінностей» виявляє десять типів цінностей (доброзичливість, універсалізм, самостійність, стимуляція, гедонізм, досягнення, влада, конформізм, безпека, традиція), які дозволяють побудувати ціннісний портрет студентської молоді. Десять ціннісних типів можна об'єднати у чотири більш загальні групи цінностей (цінності «виходу за межі я», цінності «самозвеличення», цінності «відкритості до змін» та «консервативні» цінності).

Також у дослідженні були використані методики «Шкала задоволеності життям – SWLS» Е. Дьєнера та «Шкала афективного балансу – ABS» Н.М. Братбарна. Перевірка на надійність виявила високий рівень Альфа Кронбаха ($\alpha=0,78$). Методика визначає, наскільки щасливо відчуває себе людина. Афективний (емоційний) баланс вимірюється шляхом виявлення позитивних емоцій: досліджуваний має відповісти, як часто впродовж

останнього місяця він відчував позитивні емоції (радість, захоплення, гордість і т. д.) та негативні емоції (страх, провину, злість і т.д.).

Активна участь студентства у діяльності навчального закладу є виявом не лише суспільно-громадянської, але й спільної активності, адже користь, яку приносить активний студент, є важливою, насамперед, для громади (спільноти) навчального закладу. В умовах поширення Болонського процесу більшість дослідників наголошують на доцільності впливу на розвиток саме цього виду студентської активності з метою підвищення рівня освіти студентів [19].

Дослідження засвідчують, що на відміну від політичної активності, активність за місцем навчання не є настільки ж поширеною: 18% досліджуваних студентів взагалі не вдаються і ніколи не вдавались до жодного з виявів активності за місцем навчання. До виявів активності студентів у навчальному закладі належить активна участь студентів у діяльності, організованій навчальним закладом: активна діяльність на користь ВНЗ, зокрема участь у конференціях, конкурсах та змаганнях, спрямованих на підтримання честі навчального закладу, в організації заходів у ВНЗ та активна участь у громадських організаціях навчального закладу (наукових товариств, спортивних команд, студентського самоврядування та інше).

Дослідження вказують на те, що студенти, які проявляють вищий рівень активності у навчальному закладі, є успішнішими ($r=0,23$; $p\leq 0,0001$): найбільш успішними є студенти, які беруть активну участь у конференціях ($r=0,23$; $p\leq 0,0001$), а також ті, які є членами студентського самоврядування ($r=0,18$; $p\leq 0,0001$). Студенти, які проявляють активність за місцем навчання, більш задоволені рівнем викладання у вищому навчальному закладі ($r=0,16$; $p\leq 0,005$), особливо яскраво такий зв'язок простежується у студентів, які брали участь у конкурсах чи змаганнях, представляючи свій ВНЗ ($r=0,15$; $p\leq 0,005$), були членами інтелектуальних команд при навчальному закладі ($r=0,17$; $p\leq 0,001$), студе-

нтського самоврядування ($r=0,17$; $p\leq 0,001$), та у студентів, які є членами громадських організацій при навчальному закладі ($r=0,16$; $p\leq 0,005$). Таким чином, можна зазначити, що більш активні студенти є значно більш успішними та задоволеними навчанням, що вкотре наголошує на тому, що та молодь, яка є успішною у чомусь одному, є успішною і в інших сферах.

Як показують дослідження, студенти, які проявляють високий рівень активності у ВНЗ, є більш активними і поза ним. Відтак, активніші студенти частіше працюють поза навчальним закладом ($r=0,20$; $p\leq 0,0001$), більш політично активні ($r=0,27$; $p\leq 0,0001$) та частіше є членами громадських організацій ($r=0,45$; $p\leq 0,0001$). Студенти, активні у ВНЗ, частіше проявляють побутову ($r=0,14$; $p\leq 0,005$), релігійну ($r=0,15$; $p\leq 0,005$), культурну ($r=0,23$; $p\leq 0,0001$) активність та активність за місцем проживання ($r=0,28$; $p\leq 0,0001$), частіше, порівняно з іншими студентами, працюють у сфері волонтерату ($r=0,32$; $p\leq 0,0001$). Такий результат підтверджує запропонований М. Левіцкою підхід, щодо «загального синдрому активності», згідно з яким людина, яка є активною в одній сфері, паралельно проявляє високу активність і в інших сферах соціального буття [4]. Отже, чим активнішими є студенти у громадянській та громадській сферах, тим вищою є їх активність у навчальному закладі.

Активність студентів у навчальному закладі умовно можна розділити на три основні підгрупи: активна участь у діяльності, організованій навчальним закладом, участь у громадських організаціях при навчальному закладі та наукова активність. Виявилось, що різні форми активності студентів пов'язані з різними мотиваційними цілями:

- Активна участь студентів у діяльності, організованій навчальним закладом – це участь студентів у конкурсах, змаганнях при ВНЗ, пов'язана з цінностями досягнення ($r=0,15$; $p\leq 0,005$) та влади ($r=0,18$; $p\leq 0,001$). Отриманий результат свідчить про те, що студенти, які беруть активну участь у діяльності ВНЗ, прагнуть досягнути високого соціального статусу або через вияв

компетентності, або через авторитетність виконуваної ними соціальної ролі.

- Участь у громадських організаціях у навчальному закладі перебуває у тісному взаємозв'язку із цінностями стимуляції ($r=0,15$; $p\leq 0,005$) та досягнення ($r=0,16$; $p\leq 0,005$), що є свідченням того, що студенти, які беруть активну участь у громадських організаціях при ВНЗ, схильні до розвитку компетентності, прагнуть новизни, змін, шукають нових знайомств та нового досвіду.

- Наукова активність, яка полягає в участі студентів у конференціях, наукових товариствах та гуртках при ВНЗ визначається цінностями влади ($r=0,15$; $p\leq 0,005$), безпеки ($r=0,15$; $p\leq 0,005$) та досягнення ($r=0,14$; $p\leq 0,005$). Студенти, активні у науковій сфері, прагнуть досягнути високого статусу як через розвиток власної компетентності, так і через виконання соціально престижних ролей. Окрім цього, студентам, активним у науці, властиві цінності безпеки, що може свідчити про їх фрустровану потребу безпеки, яку вони компенсують високою науковою активністю.

- Узагальнивши показник активності студентів у навчальному закладі, кореляційний аналіз вказав на такі зав'язки цінностей та громадянської активності студентів у навчальному закладі: ті студенти, які беруть активну участь у різних сферах соціального життя навчального закладу, володіють цінностями влади ($r=0,18$; $p\leq 0,001$), досягнення ($r=0,18$; $p\leq 0,001$) та самостійності ($r=0,18$; $p\leq 0,001$).

Отже, активні у навчальному закладі студенти прагнуть розвинути свою компетентність, набути вмінь та навиків і завдяки цьому досягти високого соціального статусу. Активні за місцем навчання студенти високо цінують незалежність, можливість творчості та самовираження. У студентів з високим рівнем наукової активності проявляються цінності соціального порядку та прагнення безпеки. Студенти, які є членами громадських організацій при навчальному закладі, володіють цінностями

стимуляції, що проявляються у пошуку новизни та прагненні постійних змін.

Відтак, активність студентів у навчальному закладі передусім пов'язана з такою групою цінностей, як «самозвеличення» (досягнення, влада) та частково «відкритість до змін» (самостійність, стимуляція (у випадку членства у громадських організаціях)). Як видно, цінності «консерватизму» (традиція, конформізм, безпека (за винятком наукової активності)) та «виходу за межі Я» (універсалізм, доброзичливість) не пов'язані із активністю студентської молоді за місцем навчання. Активні за місцем навчання студенти характеризуються швидше індивідуалістичними, ніж просоціальними цінностями.

Виходячи із сучасних теорій, суб'єктивне благополуччя (відчуття щастя та задоволеності життям) тісно пов'язане із громадянською активністю студентської молоді. Більшість теорій наголошують на тому, що суб'єктивне благополуччя є як наслідком, так і причиною громадянської активності, оскільки через відсутність матеріальної винагороди за громадянську активність існує психологічна винагорода, яка втілюється у емоційному відчутті щастя та когнітивному задоволенні власним життям.

Більш задоволені життям ті студенти, які проявляють високий рівень активності у своєму навчальному закладі ($r=0,18$; $p \leq 0,005$), які займаються волонтерською діяльністю у різних сферах ($r=0,16$; $p \leq 0,005$).

Відчуття щастя, як і задоволеність життям, значно вище у студентів, які беруть активну участь у житті навчального закладу ($r=0,29$; $p \leq 0,0001$).

Найбільш щасливими є студенти, які включені у наукову активність ($r=0,32$; $p \leq 0,0001$).

Студенти, у яких спостерігається високий рівень позитивних емоцій, частіше є членами різноманітних громадських організацій ($r=0,18$; $p \leq 0,005$) та частіше стають волонтерами у різних сферах ($r=0,15$; $p \leq 0,005$). Як виявилось, наявність позитивних емоцій, як і задоволеність життям, тісно пов'язана з культурною

активністю студентської молоді ($r=0,21$; $p\leq 0,0001$), найбільш тісніше – із читанням літератури ($r=0,19$; $p\leq 0,0001$).

Такий результат підтверджує теорію про те, що найбільше задоволення від життя та відчуття щастя дає активність, в яку включена людина. У нашому випадку задоволеність життям та відчуття щастя спричиняються активністю студентів у навчальному закладі. Саме ці форми громадянської активності в найбільшій мірі спрямовані на результат.

Відтак виявилось, що студенти, які проявляють високий рівень активності у навчальному закладі, є більш успішними, задоволеними навчанням та викладанням, мають більший культурний капітал порівняно зі студентами, які проявляють нижчий рівень такої активності.

Дослідження показали, що активніші у навчальному закладі студенти є більш активними й у інших сферах соціального та громадського життя, зокрема виявляють вищий рівень політичної, трудової, локальної, волонтерської та інших форм активності.

Найбільш сильним є вплив цінностей самостійності, стимуляції, досягнення та влади на активність студента у навчальному закладі.

Отже, можна стверджувати, що мотиваційними механізмами активності студентів є групи цінностей «відкритості до змін» та «зміцнення Я».

Отриманий результат узгоджується з відомими українськими та зарубіжними теоріями природи громадянської активності молоді людини.

Дослідження підтвердили припущення стосовно того, що винагорода за виявлену соціальну та громадську активність міститься не у матеріальному прибутку та матеріальній винагороді, а у емоційній сфері у вигляді відчуття щастя та в когнітивній сфері у вигляді задоволеності життям.

Перспективними у цьому контексті видаються дослідження, пов'язані із виявом впливу корпоративної культури

навчального закладу та активності студентів у ньому. Окрім цього, цікавим є визначення крос-культурних особливостей активності студентів за місцем навчання. Оскільки вплив особливостей культури суспільства, як і вплив корпоративної культури на поведінку людини та сфери її вияву, безумовно, неможливо переоцінити.

1. Алексеева М.І. Формування потребово-мотиваційної сфери громадянської свідомості та самосвідомості особистості // Психологічні закономірності розвитку громадянської свідомості та самосвідомості особистості: у 2 т. / М.Й. Боришевський, М.І. Алексеева, В.В. Антоненко [та ін.] – К.: Дніпро, 2001. – Т. 2. – С. 90–118.

2. Шевченко О.В. Мотиваційні детермінанти становлення та розвитку громадянської спрямованості особистості // Розвиток громадянської спрямованості особистості у юнацькому віці / М.Й. Боришевський, Т.М. Яблонська, В.В. Антоненко, О.В. Шевченко [та ін.]. – К.: Педагогічна думка, 2007. – С. 74–97.

3. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна поведінка як спосіб вияву активності особистості / Л.Е. Орбан-Лембрик // Соціальна психологія. – 2004. – Т. 5. – № 7. – С. 12–19.

4. Lewicka M. Ways to make people active: the role of place attachment, cultural capital, and neighborhood ties / M. Lewicka // Journal of environmental psychology. – 2005. – Vol. 25. – P. 381–395.

5. Яблонська Т.М. Оволодіння ситемою соціально-психологічних понять як умова розвитку громадянської свідомості та самосвідомості особистості // Психологічні закономірності розвитку громадянської свідомості та самосвідомості особистості: у 2 т. / М.Й. Боришевський, М.І. Алексеева, В.В. Антоненко [та ін.]. – К.: Дніпро, 2001. – Т. 2. – С. 8–49.

6. Васютинський В. О. Громадянська свідомість та самосвідомість молоді у контексті соціально-політичного розвитку суспільства // Психологічні закономірності розвитку громадянської свідомості та самосвідомості особистості: у 2 т. / Боришевський М.Й., Алексеева М.І., Антоненко В.В. [та ін.]. – К.: Дніпро, 2001. – Т. 2. – С. 165–183.

7. Абульханова-Славская К.А. Активность и сознание личности как субъекта деятельности // Психология личности в

социалистическом обществе. Активность и развитие личности / К.А. Абульханова-Славская, Б.Ф. Ломов. – М.: Наука, 1989. – С. 110–134.

8. Васютинський В.О. Ціннісно-орієнтаційні площини сучасного українського суспільства / В.О. Васютинський // Проблеми загальної та педагогічної психології / за ред. С.Д. Максименка. – К.: Гнозис, 2006. – Т. 8. – № 6. – С. 40–45.

9. Пилипенко Л.І. Потреба у самовизначенні та самореалізації як чинник розвитку громадянської спрямованості у юнацькому віці // Розвиток громадянської спрямованості особистості у юнацькому віці / М.Й. Боришевський, Т.М. Яблонська, В.В. Антоненко [та ін.]. – К.: Педагогічна думка, 2007. – С. 98–120.

10. Пенькова О. Розвиток громадянської спрямованості молоді / О. Пенькова, Л. Пилипенко // Соціальна психологія. – 2009. – Т. 1. – № 33. – С. 45–53.

11. Семків І.І. Адаптація методики «Портрет цінностей» (Portrait values questionnaire) / І.І. Семків // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 12. Психологічні науки / за ред. С.Д. Максименка. – К., 2009. – Вип. 26 (50). Ч. II. – С. 289–294.

12. Антоненко В.В. Психологічні чинники становлення громадянських почуттів особистості // Психологічні закономірності розвитку громадянської свідомості та самосвідомості особистості: у 2 т. / В.В. Антоненко, М.Й. Боришевський, М.І. Алексеева [та ін.]. – К.: Дніпро, 2001. – Т. 2. – С. 50–66.

13. Argyle M. The psychological cases of happiness / M. Argyle, L. Martin // Subjective well-being. – Oxford: Pergamon, 1991. – P. 77–104.

14. Argyle M. Happiness and cooperation / M. Argyle, L. Lu // Personality and individual differences. – 1991. – Vol. 12. – № 10. – P. 1019–1030.

15. Argyle M. Happiness and social skills / M. Argyle, L. Lu // Personality and individual differences. – 1990. – Vol. 11. – № 12. – P. 1255–1261.

16. Inglehart R. Culture shift in advanced industrial society / R. Inglehart. – Princeton: Princeton university press, 1990. – 484 p.

17. Hills P. Positive moods derived from leisure and their relationship to happiness and personality / P. Hills, M. Argyle, L. Lu // Personality and individual differences. – 1998. – Vol. 25. – P. 523–535.

18. Cooper H. Situation and personality correlates of psychological well-being: social activity and personal control / H. Cooper, L. Okamura, P. McNeil // Journal of research in personality. – 1995. – Vol. 29. – P. 395–417.

19. Кологривова Е. Вплив особистих прагнень на переживання суб'єктивного благополуччя / Е. Кологривова // Соціальна психологія. – 2006. – № 5. – С. 179–184.

Семкив И.И. Социально-психологическая природа студенческой активности в учебном заведении.

В статье представлены современные подходы к пониманию природы активности молодежи в высшем учебном заведении. Выявлено, что разные ценности лежат в основе разных форм активности студенческой молодежи. Установлено, что субъективное благополучие является психологическим вознаграждением за активность личности.

Ключевые слова: ценности, активность, студенческая молодежь, субъективное благополучие.

Semkiv I.I. Socio-psychological nature of student activity in school.

The article exposes modern methods to understanding of the nature of youth activity in the higher educational establishment. Various values lie on the basis of different forms of students activity are found out. The author also determines that subjective prosperity is psychological award for displayed activity.

Key words: values, activity, student youth, subjective prosperity.

